

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

*Про розгляд
проекту акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку електронної взаємодії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та учасників ринків фінансових послуг» (далі – проект розпорядження), а також документи, що додаються до проекту розпорядження, подані листом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 03.12.2019 № 9942/12-5.

Проект розпорядження неодноразово був предметом розгляду Державної регуляторної служби України. Однак, повторно наданий проект розпорядження також не може бути погоджений з огляду на таке.

Проектом розпорядження пропонується затвердити Порядок електронної взаємодії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та учасників ринків фінансових послуг (далі – проект Порядку).

З цією метою проектом Порядку пропонується встановити, що через електронний кабінет, тобто виключно в електронній формі, юридичні особи зобов'язані:

подавати звітність, обов'язковість подання якої визначена актами Нацкомфінпослуг, із застосуванням кваліфікованого електронного підпису;

щоденно, за виключенням вихідних та святкових днів, здійснювати перевірку наявності нових надходжень від Нацкомфінпослуг у своїх електронних кабінетах.

Обґрунтовуючи необхідність прийняття проекту Порядку, у преамбулі проекту розпорядження розробник посилається, зокрема, на статтю 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових

Державна регуляторна служба України

ВИХ №9614/0/20-19 від 27.12.2019

Фурман Наталія Василівна

послуг», якою встановлено, що Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у межах своєї компетенції розробляє і затверджує нормативно-правові акти, обов'язкові до виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками ринків фінансових послуг, їх об'єднаннями, контролює їх виконання.

Разом з цим, у вказаному Законі відсутні положення, які б уповноважували Нацкомфінпослуг встановлювати обов'язкові для виконання правові норми щодо електронної взаємодії між Нацкомфінпослуг та учасниками ринків небанківських фінансових послуг.

Слід зазначити, що статтею 19 Конституції України встановлено, що правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Аналогічні норми закріплені в статті 3 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», де зазначено, що організація, повноваження і порядок діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України.

Основні засади електронного документообігу, у тому числі здійснення відправлення та передавання електронних документів, одержання електронних документів тощо, встановлені Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг».

Норми вказаного Закону носять загальний характер та не містять прямих вимог щодо розробки будь-яких механізмів, порядків та способів взаємодії між суб'єктами електронного документообігу, які носили б обов'язковий характер.

Крім того, статтею 14 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» встановлено, що електронний документообіг здійснюється відповідно до законодавства України або на підставі договорів.

З огляду на вказане, розробку проекту розпорядження здійснено з порушенням вимог статті 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» якою визначено, що забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, серед іншого, недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти.

Окрім зазначеного вище, із змісту проекту розпорядження вбачається, що передбачені у проекті Порядку вимоги та зобов'язання можуть тягнути за собою певні витрати учасників ринку небанківських фінансових послуг, у тому числі, на створення спеціалізованого електронного сервісу, електронного кабінету, власного облікового запису в інформаційній системі Нацкомфінпослуг, а також забезпечення захисту власних інформаційно-телекомунікаційної ресурсів.

У наданому до проекту розпорядження аналізі регуляторного впливу (далі – АРВ) розробником не оцінені витрати (вигоди) суб'єктів господарювання на запровадження обов'язкової електронної взаємодії.

У розділі III АРВ розробником вказано на необхідність додаткового фінансування з державного та місцевих бюджетів щодо забезпечення розвитку елементів е-урядування в частині удосконалення механізмів електронної взаємодії між Нацкомфінпослуг та учасниками ринків небанківських фінансових послуг.

Крім того зазначено, що частина, з необхідного фінансування, забезпечена кошторисом на 2019 рік, а частина буде забезпечена Бюджетною декларацією на 2020-2022 роки.

Виходячи з наданої розробником в АРВ інформації можна зробити висновок, що на сьогодні система може бути не готова забезпечити необхідний рівень електронної взаємодії. Зазначене, у свою чергу, унеможливить виконання учасниками ринків небанківських фінансових послуг передбачених Порядком вимог.

Також пунктом 6 проекту Порядку встановлено що:

юридичні особи зобов'язані щоденно, за виключенням вихідних та святкових днів, здійснювати перевірку наявності нових надходжень від Нацкомфінпослуг у своїх електронних кабінетах;

у разі виникнення обставин технічного характеру, що унеможливили доступ юридичних осіб до своїх електронних кабінетів, перевірка наявності нових надходжень від Нацкомфінпослуг здійснюється в перший робочий день, наступний за днем усунення зазначених технічних обставин;

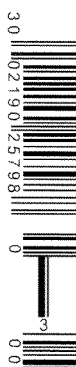
підтвердженням наявності обставин технічного характеру, що унеможливають доступ юридичних осіб до своїх електронних кабінетів, є оприлюднення на офіційному вебсайті Нацкомфінпослуг відповідних інформаційних повідомлень, у яких фіксуються дата виникнення та дата усунення зазначених технічних обставин.

На думку ДРС, зазначений підхід не є прийнятним, оскільки у проекті Порядку відсутній чіткий алгоритм дій Нацкомфінпослуг щодо фіксації часу виникнення таких технічних обставин, їх усунення та своєчасного оприлюднення відповідної інформації на сайті.

Окрім зазначеного, проектом Порядку не передбачена відповідальність Нацкомфінпослуг за несвоєчасне опублікування інформаційних повідомлень про такі технічні обставини, опублікування інформації не у повному обсязі, або такої, що не відповідає реальному стану справ.

Без конкретизації вказаних питань, уся відповідальність покладається виключно на суб'єктів господарювання, що у свою чергу може створити певні ризики в частині захисту їх законних прав та інтересів.

Крім того розробником не враховані обставини технічного характеру, що можуть унеможливити доступ до системи електронного документообігу за обставин виникнення технічних збоїв у загальній телекомунікаційній системі Інтернет.

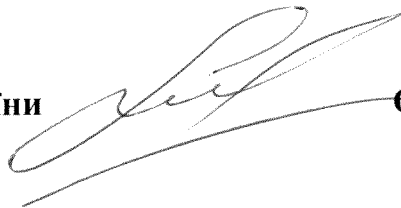

Таким чином, за відсутності можливості виконати вимоги, які встановлюються Порядком, з незалежних від суб'єктів господарювання обставин, до них можуть застосовуватись санкції, у тому числі фінансового характеру.

З огляду на вказане, розробка проекту розпорядження не узгоджується зі статтею 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» якою визначено, що забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, серед іншого, недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, та одним з принципів державної регуляторної політики, встановлених статтею 4 цього Закону, а саме принципом доцільності, під яким розуміється обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Ураховуючи викладене, за результатами проведеної експертизи відповідно до статті 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Державна регуляторна служба України повідомляє про невідповідність проекту розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку електронної взаємодії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та учасників ринків фінансових послуг» принципам державної регуляторної політики.

**Г. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

